

Berenschot

Evaluatie wet VTH

Op weg naar een volwassen stelsel

BIJLAGE 1. EVALUATIEPROTOCOL

22 mei 2017

Bijlage 1. Evaluatieprotocol

Onderwerp	Aspect	Streven (indien van toepassing)	Relatie met onderzoeksvraag	Onderzoeksmethode	Bronnen
Context	<ul style="list-style-type: none"> Aanleiding voor wet VTH Achtergrond van de wet VTH Maatschappelijke doelen Inbedding in Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 			<ul style="list-style-type: none"> Documentonderzoek 	<ul style="list-style-type: none"> Memorie van toelichting wet VTH Evaluatie van het vernieuwde VTH-stelsel (Lysias, 2015) Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)
Inrichting stelsel	<ul style="list-style-type: none"> Betrokken overheden Aansturing en governance Verdeling van taken, rollen en verantwoordelijkheden 			<ul style="list-style-type: none"> Documentonderzoek 	<ul style="list-style-type: none"> Memorie van toelichting wet VTH
Vorming landsdekkend stelsel van Omgevingsdiensten	Is er een landsdekkend stelsel van Omgevingsdiensten?	Er is een landsdekkend stelsel van Omgevingsdiensten	1 3	<ul style="list-style-type: none"> Documentonderzoek Omgevingsdiensten: factsheets en telefonische interviews Provincies: enquête Gemeenten: analyse onderzoek Pro Facto Verdiepende analyse 	<ul style="list-style-type: none"> Memorie van toelichting wet VTH Omgevingsdiensten: <ul style="list-style-type: none"> uitkomsten zelfevaluatie beleidsdocumenten jaarprogramma's jaarverslagen jaarrekeningen
	In hoeverre is de uitvoering van basistaken belegd bij de Omgevingsdiensten?	Alle basistaken zijn belegd bij Omgevingsdiensten	12		
	In hoeverre komen de werkgebieden van de Omgevingsdiensten overeen met die van één of meerdere veiligheidsregio's?	De werkgebieden van alle Omgevingsdiensten komen overeen met die van één of meerdere veiligheidsregio's	5 6		

Onderwerp	Aspect	Streven (indien van toepassing)	Relatie met onderzoeksvraag	Onderzoeksmethode	Bronnen
	In hoeverre is de uitvoering van de basistaken op regionaal niveau ingericht?	De uitvoering van basistaken is op regionaal niveau en uniform ingericht.	9		
	In hoeverre is het stelsel van Omgevingsdiensten financieel robuust?		14		
	In hoeverre is het stelsel van Omgevingsdiensten robuust in termen van capaciteit en deskundigheid voor de uitvoering van VTH-taken?		3		
	In hoeverre is het stelsel van Omgevingsdiensten robuust in termen van werkprocessen?		3		
	Waar staan de netwerkomgevingsdiensten in hun transitieproces naar een gemeenschappelijke regeling? Wanneer is dit transitieproces naar verwachting afgerond?		8		
	Welke gemeenten maken nog geen deel uit van de gemeenschappelijke regeling van de Omgevingsdienst? Wanneer gaan zij naar verwachting toetreden tot een gemeenschappelijke regeling?		7		
Verbeteren van de kwaliteit van de uitvoering van de VTH-taken	Voldoet de uitvoering van basistaken door omgevingsdiensten aan de kwaliteitscriteria 2.1? Waarom wel/niet?	De uitvoering van basistaken door omgevingsdiensten voldoet aan de kwaliteitscriteria 2.1	1 3	<ul style="list-style-type: none"> • Documentonderzoek • Omgevingsdiensten: telefonische interviews • Provincies: enquête • Gemeenten: analyse 	

Onderwerp	Aspect	Streven (indien van toepassing)	Relatie met onderzoeksvraag	Onderzoeksmethode	Bronnen
	In hoeverre en op welke wijze wordt de zorgplicht voor de kwaliteit van uitvoering van niet-basistaken ingevuld door gemeenten?	Alle gemeenten dragen zorg voor de kwaliteit van de uitvoering van niet-basistaken	11	onderzoek Pro Facto <ul style="list-style-type: none"> • Verdiepende analyse 	
	In hoeverre en op welke wijze wordt de zorgplicht voor de kwaliteit van uitvoering van niet-basistaken ingevuld door provincies?	Alle provincies dragen zorg voor de kwaliteit van de uitvoering van niet-basistaken	11		
	Is de vastgestelde Landelijke handhavingsstrategie (LHS) door alle gemeenten, provincies en omgevingsdiensten overgenomen en in het eigen beleid vastgelegd? Waarom wel/niet?	Alle gemeenten en provincies hebben de Landelijke handhavingsstrategie (LHS) overgenomen en passen deze toe.	10		
	In hoeverre en op welke wijze wordt door de colleges van B en W rekenschap en verantwoording afgelegd aan de gemeenteraad voor de uitvoering van VTH-taken?	Alle Colleges van B en W leggen rekenschap en verantwoording af aan gemeenteraad voor de uitvoering van VTH-taken	1		
	In hoeverre en op welke wijze wordt door de Gedeputeerde Staten rekenschap en verantwoording afgelegd aan Provinciale Staten voor de uitvoering van VTH-taken	Alle Gedeputeerde Staten leggen rekenschap en verantwoording af aan Provinciale Staten voor de uitvoering van VTH-taken	1		

Onderwerp	Aspect	Streven (indien van toepassing)	Relatie met onderzoeksvraag	Onderzoeksmethode	Bronnen
	In hoeverre borgt het stellen van regels in verordeningen voor het basistakenpakket voldoende kwaliteit van uitvoering van de VTH-taken?		4		
Verbeteren van de samenwerking en informatie-uitwisseling	Op welke wijze is de informatiehuishouding ingericht?		1	<ul style="list-style-type: none"> • Documentonderzoek • Provincies: enquête • Gemeenten: analyse onderzoek Pro Facto • Omgevingsdiensten: telefonische interviews • Verdiepende analyse 	
	In hoeverre vindt er wederzijdse afstemming plaats tussen bestuur en toezichthouders en strafrechtelijke instanties?	Er vindt wederzijdse afstemming plaats tussen bestuur en toezichthouders en strafrechtelijke instanties	1		
	In hoeverre vindt er informatie-uitwisseling plaats tussen bestuur en toezichthouders en strafrechtelijke instanties?	Bestuur en toezichthouders en strafrechtelijke instanties verstrekken elkaar de benodigde gegevens voor doelmatige bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving.	1		
	Beschikken de Omgevingsdiensten, gemeenten en provincies over een volledig en actueel bestand met gegevens over bedrijven binnen hun gebied?	Alle Omgevingsdiensten, gemeenten, provincies, beschikken altijd over een volledig en actueel bestand met gegevens over bedrijven binnen hun gebied.	1		

Onderwerp	Aspect	Streven (indien van toepassing)	Relatie met onderzoeksvraag	Onderzoeksmethode	Bronnen
	Hoe verloopt de samenwerking tussen bestuur en toezichthouders, strafrechtelijke instanties en andere partners in de keten?		1		
Vereenvoudigen van bevoegdheidsverdeling tussen de betrokken overheden	Hoe is de verdeling van taken, rollen en verantwoordelijkheden tussen betrokken overheden?		1	<ul style="list-style-type: none"> • Documentonderzoek • Verdiepende analyse 	
	Is de bevoegdheidsverdeling voldoende helder voor betrokken overheden? Waarom wel/niet?		1		
Verminderen van bestuurlijke drukte	Hoe wordt interbestuurlijk toezicht in de praktijk ingevuld?		1	<ul style="list-style-type: none"> • Documentonderzoek • Omgevingsdiensten: factsheets en telefonische interviews • Provincies: enquête • Gemeenten: analyse onderzoek Pro Facto • Verdiepende analyse 	
	In hoeverre hebben de betrokken overheden uniforme afspraken gemaakt over de uitvoering van VTH-taken?		1		
	Hoe beoordelen de betrokken overheden de mate van bestuurlijke drukte?		1		
Analyse & conclusie	<ul style="list-style-type: none"> • Beoordeling bijdrage wet VTH aan: <ul style="list-style-type: none"> - Vorming landsdekkend stelsel Omgevingsdiensten - Verbeteren van de kwaliteit van de uitvoering van de VTH-taken - Verbeteren van de samenwerking en informatie-uitwisseling - Vereenvoudigen van 		1 14	<ul style="list-style-type: none"> • Workshop met experts • Analyse onderzoeksteam 	

Onderwerp	Aspect	Streven (indien van toepassing)	Relatie met onderzoeksvraag	Onderzoeksmethode	Bronnen
	bevoegdheidsverdeling tussen de betrokken overheden - Verminderen van bestuurlijke drukte • Wat betekent de Omgevingswet voor de wet VTH? • Zijn de procescriteria zoals beschreven in de AmvB voldoende complementair aan artikel 5.4 en artikel 5.5 van de wet VTH?				
Aanbevelingen	• Mogelijkheden om doeltreffendheid wet VTH te vergroten • Aanbevelingen ten aanzien van de opname van de wet VTH in de Omgevingswet		2	• Workshop met experts • Analyse onderzoeksteam	

Onderzoeksvragen

Hoofdvragen

1. Wat is de doeltreffendheid en wat zijn de (voorlopige) effecten van de wet VTH in de praktijk?
2. Hoe kunnen Rijk, IPO en VNG de doeltreffendheid en de effecten van de wet VTH in de praktijk vergroten?

Deelvragen

3. Wordt met het stelsel van omgevingsdiensten een voldoende kwaliteitsverbetering bereikt in het uitvoeringsniveau van de VTH-taken?

4. Wordt met het stellen van regels in verordeningen voor het basistakenpakket een voldoende kwaliteitsborging bereikt van het uitvoeringsniveau van de VTH taken?
5. Het werkgebied van een omgevingsdienst hoort op grond van artikel 5.3 van de wet overeen te komen met het werkgebied van één of meer veiligheidsregio's. Niet alle omgevingsdiensten voldoen hieraan en zijn tijdelijk toegestaan op grond van de ministeriële regeling. Hoe en in hoeverre bereiden deze omgevingsdiensten zich voor op een opheffing van deze anomalie van de wet?
6. Welke invloed heeft het niet voldoen aan bovenstaand werkgebied op de doelstellingen van de wet VTH?
7. Welke gemeenten (en waarom) zijn nog op contractbasis verbonden aan een omgevingsdienst en maken nog geen deel uit van de gemeenschappelijke regeling van een omgevingsdienst? Wanneer zijn zij van plan deel te nemen in de gemeenschappelijke regeling van een omgevingsdienst?
8. Hoe ver zijn de netwerk-omgevingsdiensten in hun transitieproces naar een gemeenschappelijke regeling? Wanneer is dat transitieproces afgerond?
9. Sinds de inwerkingtreding van de wet VTH in april 2016 moeten bestuursorganen, binnen het algemeen bestuur van een OD, gezamenlijk zorg dragen voor een uniform handhavings- en uitvoeringsbeleid ten aanzien van basistaken. Functioneert dit in de praktijk en hoe worden eventuele bestuurlijke kwesties opgelost?
10. Is de op 4 juni 2014 vastgestelde Landelijke handhavingsstrategie (LHS) door alle gemeenten, provincies en omgevingsdiensten overgenomen en in het eigen beleid vastgelegd? Wordt de LHS overal toegepast?
11. Is er een verschil van toezicht- en handhavingsaanpak tussen regels die zijn opgenomen in een vergunning en algemene regels opgenomen in het activiteitenbesluit? Wat betekent dit voor de uitvoeringskwaliteit? Deze vraag geldt voor basistaken en niet basistaken. Is er een verschil van toezicht- en handhavingsaanpak tussen basistaken en niet basistaken?
12. Zijn alle basistaken overgedragen aan de omgevingsdiensten? (basistaken zoals beschreven in de AMvB, bedoeld in artikel 5.3, vierde lid van de wet VTH)
13. Zijn de procescriteria zoals beschreven in de AmvB voldoende complementair aan de kwaliteitsverordeningen (art 5.4) van de wet VTH en de zorgplicht (art. 5.5) van de wet VTH?
14. Zijn de omgevingsdiensten financieel robuust in relatie tot een goede geborgde uitvoeringskwaliteit van hun taak? Hoe is dit bepaald? Indien nog niet, waarom nog niet en wat is de oorzaak? Is er sprake van een incidenteel financieel probleem of is sprake van een structurele situatie?

OPMERKELIJKE INZICHTEN, OPMERKELIJKE RESULTATEN

Berenschot

Berenschot is een onafhankelijk organisatie-adviesbureau met 350 medewerkers wereldwijd. Al bijna 80 jaar verrassen wij onze opdrachtgevers in de publieke en private sector met slimme en nieuwe inzichten. We verwerven ze en maken ze toepasbaar. Dit door innovatie te koppelen aan creativiteit. Steeds opnieuw. Klanten kiezen voor Berenschot omdat onze adviezen hen op een voorsprong zetten.

Ons bureau zit vol inspirerende en eigenwijze individuen die allen dezelfde passie delen: organiseren. Ingewikkelde vraagstukken omzetten in werkbare constructies. Door ons brede werkteerrein en onze brede expertise kunnen opdrachtgevers ons inschakelen voor uiteenlopende opdrachten. En zijn we in staat om met multidisciplinaire teams alle aspecten van een vraagstuk aan te pakken.

Berenschot is aangesloten bij de E-I Consulting Group, een Europees samenwerkingsverband van toonaangevende bureaus.

Berenschot Groep B.V.
Europalaan 40, 3526 KS Utrecht
Postbus 8039, 3503 RA Utrecht
030 2 916 916
www.berenschot.nl
📧 @berenschot_nl